

Kúria

végzése

Az ügy száma: Bfv.II.879/2019/8.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: . Katona Sándor, a tanács elnöke

. Vaskuti András, előadó bíró

. Krecsik Eldoróda, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2020. február 5.

Az ügy tárgya: tartozás fedezete elvonásának büntette

Terhelt: ...

Elsőfok: anyai Járásbíróság, 2017. március 10., 5.B.410/2016/30., ítélet, nyilvános tárgyalás

Másodfok: anyai Törvényszék, 2017. október 3., 10.Bf.139/2017/11., ítélet, nyilvános ülés

Az indítvány előterjesztője: terhelt védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára, felmentés érdekében

Rendelkező rész

A Kúria a tartozás fedezete elvonásának büntette miatt ... ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Tatabányai Járásbíróság 5.B.410/2016/30. számú ítéletét és a Tatabányai Törvényszék 10.Bf.139/2017/11. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Tatabányai Járásbíróság a 2017. március 10. napján meghozott 5.B.410/2016/30. számú ítéletével ... terheltet bűnösnek mondta ki tartozás fedezete elvonásának büntetében [Btk. 405. § (2) bekezdés], ezért 300 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, egy napi tétel összegét 3.000 forintban állapította meg és annak megfizetésére 12 hónap részletfizetést engedélyezett. A bíróság rendelkezett az így kiszabott összesen 900.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetés esetén történő átváltoztatásáról, valamint az egyéb járulékos kérdésekről is.
- [2] A másodfokon eljáró Tatabányai Törvényszék a 2017. október 3. napján meghozott

10.Bf.139/2017/11. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a terhelttel szemben kiszabott pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.500 forintra, összesen 450.000 forintra enyhítette, melynek megfizetésére 10 havi részletfizetést engedélyezett.

II.

1.

- [3] A jogerős ügydöntő határozat ellen ... terhelt védője a Be. 648. § a) pontjára és 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjára alapított felülvizsgálati indítványt terjesztett elő.
- [4] Ebben kifejtette, hogy a terhelt az elkövetés idején hatályban volt, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 261. § (1) bekezdésében írt szabályát, valamint a felek - a **pénzintézet** és a **cég 1** - között megkötött keretbiztosítéki jelzálogszerződésben foglaltakat betartva, jogszerűen járt el, ezért a bíróság törvénysértően állapította meg a büntetőjogi felelősségét.
- [5] A terhelt a hitelszerződéseinek fedezeteként keretbiztosítéki-jelzálog szerződéssel biztosított állatállományt valóban több részletben értékesítette, ám ez egyrészt a keretbiztosítéki-jelzálog szerződésből, másrészt a Ptk.-ból levezethető kötelezettsége volt, az értékesítésből befolyt összeget a megmaradó állatállomány megőrzésére, ellátására fordította. Ellenkező esetben állatkínzást követelt volna el.
- [6] Az indítvány előterjesztője hivatkozott a szakértői véleményre is, mely szerint nem volt olyan kiadási tétel a vizsgált időszakban, mely ne állt volna ok-okozati összefüggésben a tojóállomány további fenntartásával.
- [7] Ezért a jogerős ítélet megváltoztatását és a terhelt felmentését indítványozta.

2.

- [8] A Legfőbb Ügyészség BF.1154/2019/2. számú írásbeli nyilatkozata szerint a felülvizsgálati indítvány alaptalan.
- [9] A tényállás azt tartalmazza, hogy a terhelt a teljes állományt értékesítette, ám erről nem értesítette a zálogjogosultat, és az értékesítésből befolyt ellenértékét nem kizárólag a megmaradó állomány ellátására értékének megőrzésére, hanem a cége más tartozásainak kiegyenlítésére is fordította. Mindennek következményeként a tartozása kiegyenlítése részben megghiúsult.
- [10] A védő álláspontjával szemben, az ítéleti tényállás alapján tehát nem az róható fel a terheltnek, hogy értékesítette az állatállomány egy részét és a befolyt összeget a maradék állomány ellátására fordította, hanem az, hogy a teljes állományt értékesítette és az értékesítéséből származó ellenértéket nem a tartozás kiegyenlítésére fordította.
- [11] Ezért azt indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatot hatályában tartsa fenn.

3.

- [12] A terhelt védője észrevételében kifejtette, hogy a Legfőbb Ügyészség indítványában foglaltakkal ellentétben sem az első-, sem a másodfokú bíróság által megállapított tényállás nem tartalmaz olyan megállapítást, hogy az értékesítésből befolyt ellenértéket a terhelt a cége más tartozásainak a kiegyenlítésére fordította.
- [13] Az elsőfokú bíróság azt róta a terhelt terhére, hogy a tojótyúk-állomány értékesítését követően a **pénzintézet** felé nem számolt el és szerződés-ellenesen járt el.
- [14] A terhelt a jogszabályokban és szerződésben rögzítetteknek megfelelően eljárva megpróbált gondoskodni a zálogtárgy, nevezetesen a tojóállomány állagának megóvásáról, hiszen nyilvánvalóan az állományt a zálogjogosult a terhelt felhívására nem szállította volna el.
- [15] Ezért az indítványát változatlanul fenntartotta.

III.

1.

- [16] A Kúria a felülvizsgálati indítvány elbírálására a Be. 660. § (1) bekezdése alapján tanácsulást tűzött ki, melyen a megtámadott határozatokat a Be. 659. § (5) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati

indítványban meghatározott okok alapján bírálta felül, emellett vizsgálta a Be. 659. § (6) bekezdésében meghatározott esetleges eljárási szabálysértéseket is, ilyet azonban nem észlelt.

- [17] A felülvizsgálati indítvány részben törvényben kizárt, részben nem megalapozott.
2.
- [18] A felülvizsgálat alapvető szabálya, hogy a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés]. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó [Be. 659. § (1) bekezdés].
- [19] A tényálláshoz tartoznak mindazok a történeti tények, amelyek az ítéletben megállapításra kerültek, függetlenül attól, hogy ítéletszerkesztési hiba folytán esetlegesen nem a történeti tényállásban kerültek leírásra, hanem az indokolás más részében, így a bizonyítékok értékelése vagy a jogi indokolás körében (BH 2016.163.).
- [20] Az ekként irányadó tényállás (elsőfokú ítélet 2. oldal 4. bekezdéstől 3. oldal 2. bekezdésig, 4. oldal 5. és 7. bekezdés, 5. oldal 2. bekezdés, másodfokú ítélet 3. oldal 5. bekezdés) szerint:
- [21] A ... alatti székhelyű cég 1 elnök igazgatója ... terhelt volt a gazdasági társaság 1991. évi alakulásától kezdődően, az operatív irányítást, a cég képviselőjét a terhelt látta el. A társaság gazdasági tevékenységet végzett, tojóttyúkakat tartott és az általuk tojt tojást értékesítette.
- [22] A **pénzügyintézet** 2011. január 21. napja és 2011. szeptember 8. napjai között a **cég 1** részére a ... szerződéssel 240.000.000 forint beruházási hitelt, a ... szerződéssel 80.000.000 forint beruházási hitelt, a ... szerződéssel 70.000.000 forint folyószámla-hitelt, a ... szerződéssel 70.000.000 forint árukészlet finanszírozási hitelt nyújtott.
- [23] A keretbiztosítéki jelzálog szerződés szerint a kötelezett köteles volt a zálogtárgy forgalmi értékét hátrányosan befolyásoló, vagy egyéb okból a kielégítést veszélyeztető körülményről - különösen többek között az elidegenítésről - a zálogjogosulttal haladéktalanul tájékoztatni.
- [24] A hitelszerződések biztosítékául - egyebek mellett - a terhelt által a **cég 1** képviselőjében az **pénzügyintézet** zálogjogosulttal 2010. október 11. napján ... számon keretbiztosítéki-jelzálog szerződés szolgált, amelynek 1. számú melléklete alapján 50.000.000 - forint erejéig ingó dolgot terhelő zálogjog került alapításra a kötelezett mindenkorai tenyészállat, tojóttyúk-állományán, amit ... számon jegyeztek be a közjegyzői zálogjogi nyilvántartásba.
- [25] A zálogszerződés V/5. pontja alapján a zálogtárgyak - üzletszerű gazdasági tevékenysége körében kötelezett általi - értékesítésből származó bevétele a **pénzügyintézet**et illette meg.
- [26] A terhelt utasítására 2013. január 7. és 2013. április 30. napjai közön a **cég 1** teljes tojóttyúk-állományára értékesítésre került.
- [27] Az értékesített állatállomány eladási ára 10.910.812 forint volt.
- [28] A **cég 1** az értékesítésből befolyt ár bevételeiből nem pusztán a még nem értékesített állatok takarmányát fizette ki, hanem közmű- és egyéb tartozásait is, vagyis a **pénzügyintézet** felé nem számolt el.
- [29] Ezekről az ügyletekről a zálogjogosult utóbb sem értesült. A ténylegesen befolyt 6.035.812 forint+áfa vételárat - a **cég 2** a ... sorszámu, bruttó 6.191.250 forint összegű számlát kompenzációval teljesítette - a kötelezett szállítói számlák rendezésére használta fel a terhelt. A társaság a befolyt vételárat a következő szállítói számlák rendezésére használta fel: különböző cégnevek. A kötelezett **pénzügyintézet** felé fennálló zálogjoggal biztosított követelése 2012. december 31. napján 440.557.206 forint volt.
- [30] A Tatabányai Törvényszék az 5.Fpk.11-12-070491/5. számú végzésével - a **cég 3** hitelező 2012. november 26-án benyújtott kérelmére, az 1991. évi XLIX. törvény 27. § (2) bekezdés a) pontja alapján - 2013. január 9-én elrendelte a **cég 1** felszámolását, amely végzés a Győri Ítéltábla Fpkf.IV.25.799/2013/2. számú határozata nyomán 2014. január 6-án emelkedett jogerőre, és ennek közzétételére 2014. február 14-én került sor. A felszámolási eljárás során a **pénzügyintézet** 372.013.115

forint hitelezői igényt jelentett be.

- [31] A felszámoló bíróság kirendelése nyomán 2013. március 4. napjától ... személy ideiglenes vagyonfelügyelőként járt el az adós gazdasági társaságnál, aki 2013. május 7. napján kelt levelében a Tatabányai Törvényszéket a zálogjoggal terhelt állatállomány engedély nélküli értékesítéséről tájékoztatta.
- [32] Az ingó zálogjoggal terhelt tojtyúk-állomány helyébe lépő vételár - készpénzes bevételek - felhasználása révén a **pénzintézet** zálogjogosult követelésének a kielégítése részben megghiúsult.
- [33] A terhelt azzal, hogy a tojtyúk-állomány értékesítését elrendelte és a kapott vételárral az **pénzintézet** felé nem számolt el, jogellenesen és szerződésellenesen járt el, mivel a fedezetül lekötött vagyont kizárólag a hitelezői igények kielégítésére fordíthatta volna, így azt is tudta, hogy ezzel a magatartása a tartozás kiegyenlítését megghiúsítja.
3.
- [34] A fenti tényállás tehát azt tartalmazza - ellentétben a felülvizsgálati indítványban előadottakkal -,
 - a terhelt - több részletben - a teljes tojóállományt értékesítette;
 - a terhelt az ügyletekből származó bevételt részben a maradék állomány fenntartására, részben szállítói számlák rendezésére használta fel; és
 - minderről a zálogjogosultat nem értesítette.
- [35] A felülvizsgálati indítványnak azon része - melyben a terhelt védője a fentiektől eltérő tényekre hivatkozva támadta a jogerős ítéletet - a törvényben kizárt.
4.
- [36] Az irányadó történeti tényállás tartalmazza mindazon elemeket, melyek a Btk. 405. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő tartozás fedezete elvonása büntettének megállapításához szükségesek.
- [37] A bűncselekmény alapesetét az valósítja meg, aki írásbeli szerződés alapján fennálló követelés fedezetül szolgáló vagyont részben vagy egészben elvonja és ezzel a tartozás kiegyenlítését részben vagy egészben megghiúsítja.
- [38] Súlyosabban - büntettként - minősül, ha a fenti cselekményt a gazdasági tevékenységből származó tartozás fedezetül szolgáló vagyona követik el.
- [39] A gazdasági tevékenységből származó tartozás fedezetül szolgáló vagyon tartozhat a gazdálkodás körébe - mint jelen esetben -, de akkor a tulajdonos (birtokos) azzal csak oly módon gazdálkodhat, hogy a jogosult (a hitelező) kielégítési alapja ne csökkenjen.
- [40] A bűncselekmény elkövetési magatartása a gazdasági tevékenységből származó tartozás fedezetül szolgáló vagyon elvonása. Elvonás minden olyan magatartás, amely a tényállásban írt eredmény előidézésére alkalmas.
- [41] A törvényszék ítéletének indokolásában helytállóan fejtette ki, hogy a terhelt jogellenesen és szerződésellenesen járt el. A hitel fedezetül lekötött állatállomány lecserélésére ugyanis jogosult lett volna, de amellett, hogy tudta, hogy biztosítéku lekötött állományról van szó, tisztában kellett lennie azzal is, hogy az állomány cseréjére a társaságnak nincs anyagi fedezete. Ennek ellenére az értékesítésről döntött, erről azonban a szerződési kötelezettségét megszegve a zálogjogosultat nem értesítette, így pedig alappal nem hivatkozhat arra, hogy a vételárat teljes egészében az állomány állagának megőrzésére fordította és ez a bűnösségét kizárja.
- [42] Ugyancsak helytállóan fejtette ki a Legfőbb Ügyészség is, hogy az ítéleti tényállás alapján nem az róható fel a terheltnek, hogy értékesítette az állatállomány egy részét és a befolyt összeget a maradék állomány ellátására fordította, hanem az, hogy a teljes állományt értékesítette és az értékesítésből származó ellenértéket nem a tartozás kiegyenlítésére fordította.
- [43] Mindezekre tekintettel a felülvizsgálati indítványnak a büntető anyagi jog szabályainak megsértésére hivatkozó része nem megalapozott.
- [44] Ezért a Kúria a terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Tatabányai Járásbíróság 5.B.410/2016/30. számú ítéletét és a Tatabányai Törvényszék 10.Bf.139/2017/11.

számú ítéletét a Be. 662. §-a alapján hatályában fenntartotta.

Az indítvány elvi tartalma

- [45] Nem valósítja meg a tartozás fedezete elvonásának büncselekményét a gazdálkodó, ha a hitelszerződés jelzálogtárgyát az állomány megóvása érdekében - a maradék állatállománynak takarmánnyal való ellátása céljából - részben értékesíti.

A döntés elvi tartalma

- [46] A tartozás fedezete elvonásának büncselekménye megvalósul, ha a kötelezett értékesíti a hitelszerződés biztosítékaul szolgáló teljes állatállományt és az értékesítéséből származó ellenértéket nem a tartozás kiegyenlítésére fordítja.

Záró rész

- [47] A Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás lefolytatására a harmadfokú bírósági eljárás szabályait a XV. Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A harmadfokú bíróság határozatával szemben viszont a Be. nem biztosítja a fellebbezés lehetőségét, ami következik a Be. 458. § (3) bekezdéséből is, s attól eltérő rendelkezést a Be. XC. Fejezete sem tartalmaz. A határozat ellen tehát nincs helye fellebbezésnek. A Kúria határozata elleni felülvizsgálatot a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont harmadik fordulata zárja ki.
- [48] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2020. február 5.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Vaskuti András s.k. előadó bíró, Dr. Krecsik Eldoróda s.k. bíró